

KLAIPĖDOS PREKYBOS, PRAMONĖS IR AMATŲ RŪMAI

Pranešimas žiniasklaidai
2020 m. kovo 3 d.

Ekstremalioji situacija dėl koronaviruso: nenugalimos jėgos aplinkybės - sutartyse

Viešojoje erdvėje – tiek žiniasklaidoje, tiek kitų viešų asmenų pasisakymuose dėl ekstremalios situacijos, kuri Lietuvoje paskelbta dėl koronaviruso protrūkio, teigiama, jog verslui, sutrikus tiekimo grandinėms, negaunant prekių ir partneriams nevykdant įsipareigojimų, tai vertintina kaip nenugalimos jėgos aplinkybės. Force Majeure (nenugalimos jėgos) aplinkybės, jei jos atsirado ir egzistuoja Lietuvos Respublikoje, patvirtinančias pažymas Vyriausybės nutarimais nustatyta tvarka išduoda Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmai.

Pažymos gali būti sutarties šalių panaudotos kaip įrodymas, kai viena iš sutarties šalių negali vykdyti savo įsipareigojimų ir tai pagrindžia dokumentais. Nenugalima jėga (Force majeure) pripažįstama ir šalis atleidžiama nuo atsakomybės už sutarties neįvykdymą, jei įrodo, kad tai įvyko dėl aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei numatyti sutarties sudarymo metu, negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui (Civilinio kodekso 6.212 str.).

Sutarties šalis privalo pranešti kitai šaliai apie tokios aplinkybės atsiradimą bei jos įtaką sutarties vykdymui. Jei tokio pranešimo kita šalis negauna per protingą laiką po to, kai sutarties neįvykdžiusi šalis sužinojo apie aplinkybę, tai pastaroji privalo atlyginti dėl pranešimo negavimo atsiradusius nuostolius. Tačiau šios Civilinio kodekso straipsnio nuostatos neatima iš kitos šalies teisės nutraukti sutartį, sustabdyti jos vykdymą ar reikalauti mokėti palūkanas.

Pažymai gauti reikia pateikti prašymą, sutarties, pagal kurios sąlygas įsipareigojimų įvykdyti šiuo metu negalima, kopiją. Norinčioms pasinaudoti šia galimybe įmonėms ir kitiems komercine veikla užsiimantiems asmenims reikėtų atkreipti dėmesį į tai, ar sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, kokios Force majeure aplinkybės nustatomos pačioje sutartyje, ar yra nustatytas konkretus pranešimų apie aplinkybių atsiradimą terminas ir būdas.

Šiuo metu Vyriausybės dėl koronaviruso paskelbta ekstremalioji situacija Lietuvoje automatiškai atsiradusių nenugalimos jėgos aplinkybių nereiškia: valdžios institucijų sprendimai kol kas - tik rekomendacinio pobūdžio. Situacija keistųsi, jei valdžios institucijos nuspręstų dėl tam tikrų verslo sričių veiklos ribojimų ar draudimų.

Išsamesnė informacija:

Generalinio direktoriaus pavaduotoja Vida Kazuro

Mob. tel. 8612 08019, e. p. vida.kazuro@kcci.lt